Ограничения по отношение на наследяването — специални правила

България

1 Съгласно правото на тази държава членка съществуват ли специални правила, които поради икономически, семейни или социални съображения налагат ограничения, свързани с наследяването на дадено недвижимо имущество, на дадени предприятия или на други специални категории активи, намиращи се в тази държава членка, или които засягат това наследяване?

Според действащото материално право не може да наследява нито по закон, нито по завещание този, който:

1/ не е заченат при откриване на наследството и

2/ е роден неспособен да живее.

Законът въвежда презумпцията, че до доказване на противното този, който е роден жив, се смята за жизнеспособен.

Освен това не може да наследява като недостоен този, който:

1/който умишлено е убил или се е опитал да убие наследодателя, неговия съпруг или негово дете, както и съучастникът в тия престъпления, освен ако деянието е извършено при обстоятелства, които изключват наказуемостта, или ако е амнистирано;

2/който е набедил наследодателя в престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или с по-тежко наказание, освен ако набедяването се преследва с тъжба на пострадалия и такава не е била подадена;

3/който е склонил или възпрепятствувал наследодателя чрез насилие или измама да направи, да измени или отмени завещание, или който е унищожил, скрил или поправил негово завещание или съзнателно си е служил с неистинско завещание.

Недостойният може да наследява само, ако наследодателят го е признал изрично за достоен чрез акт с нотариално заверено съдържание или чрез завещание.

Недостойният, в полза на когото наследодателят е направил завещание, като е знаел причината за недостойнството, без изрично да го е признал за достоен, наследява само в границите на завещанието.

Съобразно чл. 54 от действащия Семеен кодекс, след развода бившите съпрузи престават да бъдат законни наследници един на друг и губят изгодите, произтичащи от разпорежданията в случай на смърт, направени преди това.

Това правило обаче не се прилага, ако завещателят изрично е посочил, че завещателните разпореждания ще имат действие и след развода.

Законът за собствеността от своя страна установява ограничение на наследяването в полза чужда държава, като постановява, че чужда държава не може да придобива право на собственост върху недвижим имот в страната по наследство.

Българското законодателство съдържа още две ограничения в специалния закони, касаещи наследяване на недвижимо имущество, поради специфичния характер на това имущество.

Така Законът за собствеността и ползването на земеделските земи въвежда специални правила относно наследяването на такова имущество – земеделска земя.

Според чл. 3б от същия чужденци, които придобият право на собственост върху земеделски земи при наследяване по закон, но не отговарят на условията, предвидени в Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, или друго не е предвидено в международен договор, ратифициран по реда на чл. 22, ал. 2 от Конституцията на Република България, са длъжни в тригодишен срок от откриване на наследството /или от възстановяването на собствеността/ да прехвърлят собствеността на лица, които имат право да придобиват такива имоти.

Аналогично ограничене се съдържа в чл. 24, ал. 1 от Закона за горите за имущество, представляващо горска територия - чужденци, които придобиват право на собственост върху гори и земи от горския фонд чрез наследяване по закон, но не отговарят на условията, предвидени в Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, или друго не е предвидено в международен договор, ратифициран по реда на чл. 22, ал. 2 от Конституцията на Република България, са длъжни в тригодишен срок от откриване на наследството да прехвърлят собствеността на лица, които имат право да придобиват такива имоти.

2 Съгласно правото на тази държава членка тези специални правила прилагат ли се към наследяването във връзка с посочените по-горе активи, независимо от приложимото към наследяването право?

Съгласно общото правило, че при колизия нормите на специалния закон имат преимущество пред общите такива, то посочените по-горе ограничителни норми намират приложение винаги, когато са налице материалните предпоставк за това.

3 Съгласно правото на тази държава членка съществуват ли специални процедури, които гарантират спазването на посочените по-горе специални правила?

Законът за собствеността и ползването на земеделските земи е установил специфична процедура, гарантираща изпълнение на задължението по чл. 3б, ал. 1 от същия, предвиждайки при неспазване на срока, посочен в тази норма за прехвърляне правото на собственост от чужденеца, държавата може да изкупи земеделските земи по цени, определени с наредба на Министерския съвет.

Аналогично е разрешението и в Закона за горите за имущество, представляващо горска територия - при неспазване на срока по чл. 24, ал. 1 държавата може да изкупи земеделските земи по цени, определени с наредба на Министерския съвет.

Последна актуализация: 18/02/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.